

№ 13.

EESTI

REEDEL,

7. SEPTEMBRIL 1923.

SPORDILEHT

6
M
M
6
M

EESTI SPORDI KESKLIIDU HÄÄLEKANDJA

1. Laurson võidab 5000 mtr. jooksu. 2. Tammer tõukab 14.47 kuuli. 3. Villemson ja Gern 1500 mtr. jooksus. 4-5. X. Küttim ja R. Saulmann 200 mtr. jooksus. 6. 5000 mtr. jooks. Veab Lossmann.

A.-S. Balti spordiriistade vabrik Tartus.

Kontor: Aurulaeva tän. № 1.
Kõnetraat 187.

Ladu: Rüütli tän. № 9.
Kõnetraat 602.

Soovitab odavate hindadega hooajaks:
kõiksugu kergejõustiku ja jalgpalliabinõusid.

Vehklemise ja võimlemise abinõud.

Täielikud võimlemissaalide sissesääded.

Eelarved ja plaanid maksuta.

Esitaja Tallinnas o.ü. „Esto“ Pikk tän. 47.

O.-Ü.

O.-Ü.

TALLINNAS,

PIKK TÄN. 47.

Soovitab suviseks hooajaks:

kõiksugu kergejõustiku- ja jalgpalliabinõusid, kodu-
kui ka väljamaa tehastest.

Ladus kodu- ja väljamaa uuem sportline kirjandus, käsiraamatud jne.

A.-S. Balti spordiriistade vabriku esitus.

EESTI SPORDILEHT

VASTUTAV TOIMETAJA HARALD TAMMER.

TOIMETUSE LIIKMED: LEOPOLD TÕN SON, WILLIAM FISKAR JA JOHANNES KAUBA.

VÄLJAANDJA EESTI SPORDI KESKLIIT.

TELLIMISHIND:	TOIMETUS JA TALITUS:	KUULUTUSTE HINNAD:
TERVE AASTA PÄÄLE 500 MK.	TALLINN, GONSIORI TÄN. 4.	TEKSTI EES . . . LHK. 6.000 MK.
1/2 " " " 275 "	KÕNETRAAT 700, POSTKAST 70.	TEKSTIS . . . " 8.000 "
1 KUU PÄÄLE . . . 50 "	—	TEKSTI JÄREL. " 4.000 "
ÜSIKNUMMER . . . 30 "	EESTI SPORDILEHT	LEHEKÜLJE OSAD HINNATAKSE
VÄLJAMAALE POOLE KALLIM.	Ilmub iga	VASTAVALT NENDE
	15-daks ja 30-daks kuupäevaks.	SUURUSELE.

Nõ. 13.

Reedel, 7. Septembril 1923 a.

IV. aastakäik.

Naine ja mees spordis.

(Psükoogilised ääremärkused).

Dr. H. Jürgenson.

Viimased suursportlaste saavutused laialt kuulsaks saanud olümpiaadidel on muu seas ka Eestis loonud terve sportlase ajakirjanduse, sport-pildilehti jne. Arusaadav seetõttu ka, et sportlase ajakirjanduses sportlaste vaated peavad peegeldust leidma, vastukaja leidma ning spordi ajakirjades avaldatud mõtete järele me sportlaste eneste mõtete üle informatsiooni võime saada. Sportlasi leiame me ka Eestis tänapäev juba õige palju nii mees-, kui naissoost. Sporti harrastakse küllalt tublisti, osalt kahjuks ainult shablooniliselt (eriti, mis puutub sporti kohta naiste juures) ning seepärast ka mõned alljärgnevad read.

Et mehe ja naise all meil bioloogiliselt kaks erinevat isikut tuleb mõista, on enesest arusaadav, imelik ainult, et sennini veel naissportlased enesele oma sporti pole loonud, vastavalt oma biopsüühilise struktuurile ikkagi väljapääseteed pole otsinud ega kaugelt veel leidnud. Et see aga ülitarvilik, on ka päevaselge (ei suuda ju naised samuti kunagi meestega väärilist võistlust väljakannatada!), kuid palju arusaadavamaks saab meile siis see tarvidus, juba kui pisut pilku heidame naise ning mehe psükoogiasse, milleks ka all järgnevad read katsuksid mõni sõna öelda. — Naine on kõige pealt tunde-inimene. Traditsioonid, armastus, häbitunne ning õrnus on paremas mõttes võetud naise alalisteks hinge oma-

dusteks. Sellest seisukohast väljamineks, saabki meil arusaadavaks naise juures väljaarenenud tagasihoidlikkus, estetism, veetlevus, elu iseeneses, mis juba varaselt end ettevalmistamas tulevasele eneseohverdamisrikkale elule. Mehes me sarnaseid hingeelu vormisid ei leia, nende aset täidavad mõistuslised omadused, nagu loogiline otsustamine, väärinata vastutus ning kohusetunne, seadusest lugupidamine, au eest väljaastumine jne. Samuti, kui esimene (naine) neitsina elab nii ütelda iseeneses, omas rikkas emotsioonides mina-elus, keda väline hiilgavus vähe just külgetõmbab, katsub mees imponeerida oma ümbrusele, võita, murda ning rajada oma elusse sirgejoonelisi tähiseid. Sääli, kus naise hingeelu vastav religioon, on ta mehe hingeelu filosoofia. Naise intuitsioon on orgaaniliselt peenetundelisem, kui mehe oma, — naine aimab, tunneb ning otsustab viibimata, mees jõuab otsusele pikkade loogiliste süllogismide kokkuvõtete järele, naise hingeelulises struktuuris leiame rohkem värve, vorme, mehes sirgejoonelist liikumis-tahet. Loogiliselt mõtlema on naine abitum kui mees, seepärast ka praktilikkust tal vähem argipäevaseks elamisvahendite muretsemiseks jne., kus mees end kohuste kandmisel rohkem rakendusvõimulisena esitab; selle vastu on aga naise hinges rohkem rütmi, plastilikkust, elastilikkust. Mehe hing võib end aheldada rekordi numbriga, naise hing mitte, mehe hingeelu

hindab jõudu, kiirust, vastupidavust, et kohe võita, naine ei pane nende omaduste pääle rõhku, valminedes, et võidetud saada! Naine võib hää klaveri jne. mängija juurella, iial pole ta suutnud aga sennini suureks komposiitoriks saada, naine naudib kunstisid oma struktuuri tõttu arvatavasti sügavamalt, iganes ei jõua ta aga otsusele, et ka helisid võib fikseerida, geniaalseid teoseid ise luua. Naiste tahe on rohkem instinktiiviline, mõistusliselt mitmelt veel selgitamata, mehe tahtjõus füsioloogiliselt ning psükoloogiliselt kergem äramääratavam. Loodus on naisele annud võimet kannatlik olla, jõuda oma arenemises altruismini ning kõrgema armastusvormini (emaarmastus), mees on juba palju kärsitum kannatuse mõttes, toorem ning ükskõiksem eriti palju veel teise kannatuse vastu. Naine ei ole üksus niisugusena, kes mehe aset võiks täiesti täita sääl, kus argipäevane praktilikkus ning väiklused eluvõitlusi veel raskendavad, samuti kui ka mees iganes ei või üksuseks naise asemel saada emarmastuse sügavust tunda ning mõista, naiselikult mõtelda, naiselik olla. Nii naine, kui mees, on kaks erinevat üksust, mille hingeline ning kehaline struktuur täieliselt lahkuminevad ning kus me ainult soovida võime, et see nii ka edaspidiseks jääks looduse seaduste põhjal nii, kuidas see ka sennini olnud. Kuid ka puht anatoomiliselt, parem vahest oleks öeldud, antropoloogiliselt on ju ka naine mehest nii lahkuminev oma vormide, kuju jne. näol. Naise väiksem kasv, nõrgem lihaskõue, rinnakorvi ehitus, rasvakudede asetus kehas jne. räägivad ise ka juba, et siin erilise hingeeluga ka tegemist peab olema ja seda nägimegi üleval. On olnud, tõsi küll, sõjakaid naisi ja naiselikku mehi, milliseid Otto Weininger omas huvitavas töös „Sugu ja iseloom“ nii tihtigi

mainib ja kes arvab, et ideaalseid mehi ning ideaalseid naisi niisugusena ilmas ei olegi (seda kriipsutab alla viimasel ajal geniaalne Steinach ka juba, bioloogilisteksperimentaalsest seisukohast väljamineks) kuid me tahame sellegi pärast loota et võimalikult vähem sarnaseid segatüüpe olemas on ning samuti spordis meie edaspidi saame leidma väljendus vorme eriti naistele ning ka sporti eriti meestele, missugune viimastele meil õieti ongi olemas kergespordi näol.

Ärme kõige pealt unustagu ainult ühte: sportides arendame me eneses mitte lihaseid, jõudu jne. üksinda, vaid ka hinge, selle vitaal-psüühilist ning loogilist-vaimlist omadusi, mis eriliselt me mõlemite sugupõlvete juures, ning mis ise rada peavad edasi sammuma kõikide ning üksikute kasuks! — Lühikest kokkuvõtet lõpetades, tähendame ainult niipalju veel, et senni, kui naine pole oma sporti leidnud veel, meile pisut võõrana tundub ta sportijana staadionil. Ei pea ju see oma-spordi loomine sündima ühe päevaga, mingu selleks aastaid kümme ehk rohkem tarvis, see ei ole ju sugugi tähtis kuid süvenegu sellesse naissportlased, et nad veel sennini oma sporti pole loonud. Harrastagu mehed edasi oma sporti ning leidku peagi ka naised oma biopsüühilise struktuurile vastavat sporti, mis rajatud nende hingeelulistele ning füsioloogilistele omadustele ning mis ilusana, veetlevana, tagasihoidlikuna, naiselikult-omapärasena vaatajaid vangistaks. Ainult psükoloogiliste ja bioloogiliste alustele rajatud sport nii naise, kui mehe juures olgu tuhat kord tervitatud. — — — ning ma ei kahtlegi, et me peagi sarnast sporti harrastamist näha saame.

Sportimiseks tarvisminevad

jalanõud

on saadaval

O. Kirusk'i kaupluses,

V. Karja täñ. 5, Tallinnas.

Otsekohe vabrikust
tellides saate Teie
spordiabinõud
kõige odavamini!

O. Y. Urheilutarpeita,
Helsinki.

Esitajad Eestis:

H-ra J. Willemson, Tallinnas, tel. 10-02 ja

A. Kukku, Helsingis.

Väljavaated ja lootused.

Alex Antson.

Meie sportliikumise suur ja ilmne edu, ning võimiste ja saavutuste kiire tõus ja kõrgus olevikus asetab suuri küsimusi ja nõudmisi tulevikku.

Olen rohkem kui kord mõtisklennud tähtsa küsimuse ees: Suudame meie asetseda samal kõrgel võimiste tasapinnal ka edaspidi — Klumbergi, Lossmanni, Tammeri, Villemsoni ja t. vananedes — järgnevad neile väärilised järeltulijad kelle võimised oleksid sama üllatavad ning suured, kogu sportilma vallutavad? On meie noorte hulgas juba olevikkus neid, kes ennustaksid meie küsivate lootuste täidminekut — ehk järgneb meie kiires sportlase tõus, sagedasti nii paratamatu, möödapääsmatu reaktsioon? —

Need üldtähtsuslised küsimused on mu tähelepanu kogu mu sportlase tegevuse kestvul vallutand.

Püüd teatud ülevaate juures, neile küsimustele vastata on mu tänase kirjutuse päämiseseks aluseks.

Arusaadavana ei või minu vastused pretendeerida eksimatusse. Kõikumata konkreetse, — ent tingituna küsimuste üldulatuslisest huvitavusest, arvan tähelepanu väärivaks juba üksinda püüde praeguste sportlaste võimiste ja tasapinna arvustuskatseks.

Kuna meil pikemad, võrdlevad ülevaated sagedasti puuduvad ehk ainult statistiliste tagajärgede loetlemiseni ulatund, siis tohiks loota minu ülevaate ja üksikute väljapaistvamate sportlaste võimisarvustuste vajadust.

Tahan teha seda, piirdudes pääasjalikult kohe viimase aasta saavutuste ja võistlustähelepanekute ning kogemuste põhjal.

*

100 ja 200 meetrit.

„Vaata poiste jalgade kiirust, otsaesise tahtejoont — ja kehahoidu nende võistluspäevil“ lausub Soome treener Lauri Pihkala Soome sportlehes — „ja alles kõigi kolme põhjal tee otsusi nende edaspidise arenemisvõimete kohta — vaata neid viiel võistlusel ja ära tee veel ainsa põhjal kaaluvaid laidu ega kiidusõnu“ — Olen sagedasti silmitsend meie sprinterite jalgade kiirust ja sekundimõõtja liikselt kiiret edasiliikumist meie kiirjooksu radadel, meistrivõistluspäevil, küll kõrvetavate päikesepaistete, küll vihmvalingute päevil. Olen püüdnud sa-

gedasti leplikult ja kannatlikult võrrelda mõlemi vahekordi — mis küll peaaegu alati sekundi mõõtja kasuks 11,6 — 12 sekundi piirides on lõppenud. Ainult harva, harukordil on jalgade võimised alla 11,5 ulatund. Ja viimased silmapilgud on meile juba õnneluse pidand põhjustama: Meil ei õnnesta kiirjooksudes! Millega seda seletada?!

Soomlased, kes korduvalt välismaal ja olümpiaadel triumfeerind, peaaegu igas võistlusalas kohte omandades, on juba aastate kestes põhjamaise jäise ja aeglase temperamendiga püüdnud omi kaotusi 200 ja 100 meetris vabandada.

Nüüd alles hiljem päälle pailaste Härö ja Drisini saavutusi 100 m: 10,8 ja 200: 22,4. on kadund küllaltki auahnete soomlaste vabandus ja põhjusotsimis püü. Kuna ka möödund aastane Härö võit Stokholmis 100 meetri jooksu ja Drisini kolmas koht 200 meetris Göteborgis suurvõistlustel neid rahuldand näib olevat — ei saa meie oma meeste saavutusi vaadeldes sarnast rahuldustunnet nendega jagada — sest kahjuks ei ole meie sprinterid veel kunagi rahvusvahelistel võistlustel eriti väljapaistvad olnud. (Vast Küttimi saavutus Stokholmis 200 m. 22,9).

Teades, et midagi meilgi üleöö ei saabu, ei otsi meie vabandavaid põhjusi — ootame vaid! Ootame viis aastat, kui kolm veel tagajärgi ei anna! Ja kui viis ei anna siis seitse. — Siis kõneleme edasi!

Muide on meie parem mees, hetkil kindlasti Pereversin*). Olen teda näinud võrdlemisi kergesti võitmas juba korduvalt tugeva konkurentsi juures mitmeid suurvõistlusi kodumaal, isegi siis kui talle kaotusi küllalt julgelt ennustati, tuli ta stardist veidi hooletult kuid külmavereliselt ja julgelt välja — olles lõppus ikkagi ilmselt ülevõimuline. Tugevjalgne, tõsine ja energiline omab ta kahjuks ainult näilisel vähe temperamenti. Tahaks vaatamata kõigist kahtlustest uskuda, et ta suudab arendada enda võimisi 11.0 sekundini mida Villemsoni poolt teatud rekordiks peetakse, kuid millise rekordi tõenäolikkuses siiski mitmel pool tugevasti kaheldakse.

Käesolev artikkel on kirjutatud enne Keskülli suuri edusamme. Viimaste võistluste järele asetub Kesküll Pereversinile, kui mitte paremaks, siis vähemalt väärseks konkurendiks.

Käesoleval aastal on Pereversinile võrsund 200 meetris tugev vastane „Spord“i noorest ja edukast algajast Küttim'ist. Viimastest on kõnelnud juba kevadest erilise lugupidamisega, näiliselt küll veidi liialdatult ja suurendatult Kahtlemata, asetab Küttim'i ta 200 meetri saavutus Stockholmis — 22,9 — meie paremate ja kindlasti kõige lootusrikkamate kiirjooksjate ridadesse, mille tunnistuseks ja ennustuseks pääle muu tema väljapaistvalt hää jooksustiil ja samm. Pereversini kõrval võib teda igatahes tulevikus meie paremaks kiirjooksjaks pidada, eriti veel kui arvestades ta noorust. Muidu näib ta küll taktikas ja võistlus kogemustes veel vilumatuna — ent neid väärtusi omandatakse võistlustel. Tuleb tähendada, et meil eriti 100 ja 200 m.

jooksus vist küll osalt nende kerguse tõttu aruurikas hulk ülejäolisi debüteerijaid, kelle eesrinnas, Kesküll, Neumann, Mast jne. kuna ka vanematest sportlastest veel kaua kardetavatena püsivad Saulmann, Vaha, Jaanvald j. t

Ent siin oleks kardetavam kui kusagil teisel alal tuleviku võimiste kohta ennustusi asetada. „Kiirjooksus on üllatused harilikud!“ lausub Saksa treener Brustman. Siin võivad isegi üle öö tekkida mõned uued suurused. Karta võib ainult, et vähemalt järgmiseks olümpiaadiks Pariisis veel kedagi meie kodumaalastest ei leidu, kes kohaomandamise lootustega välja võiks sõita.

Kas vast Pereversin?! — ehk Küttim?! ehk Kesküll?! Katsume uskuda!

Olümpiaad.

Kui tornest helisesid pasunad ja kirikkellad kuulutasid üle maa nii linnast linna, külast lähemasse külla pidupäeva algust. — Kesksovist valgust helge päike heitis üle heinamaa, ja rannateede, mere sätendava veel! Ning kellad heliseses, kõmiseses kuulutasid suurpäevi algust. Ja tee — see ruttajatest pidulistest valgus — kes murruna kõik rattasid. Ja üle kõigi suur helev, üles pidutunne heitis valgust. Suurt pühapäeva pidas metsatalu kust juba päeva paari eest läind võistlusreisul mitu meest. Kõik tõmmud, põhjapäikeses päevitand nii paenduvad ja võistlusihast irdund metsikuks! Ja väraeval seal ainult seisab isa ning kuulatab, kuis üle metsa kandub pühapäine kellaheli. See läheduses pidulik ja vali ja kauguses nii unistav ja hell. See rahvapüha ennustab ja vanakene mõtleb noorusajast, neist päevist ammu möödunuist ja omaaegsest võistlusrajast kui alles oli noor . . . „Nüüd algus!“ Kuulab hingehoides kogu kodus ootav maa, kust võistluspaigal ruttand tuhandeid

ja koju jäänud ainult ootvaid vanakseid. Nüüd linnas lipud lehvivad kesk päikest, meritult. Kõik majad pürgades, suurt rahvapüha — pidupäeva ootavad. See algab — algab! Poiss põlvkõrgune ta müürilt näha püüab ja kaaslast arga tasa üles hüüab: „Näe! Algab! Algab!“ Siis ilmuvad kõik paremad, kõik kangelased, kogu rahva tulevik ja ootus, maa mehisus ja uhke lootus. Pooltõmmud, päevitand ja saledad, nii tugevad! Neid imetlevad kõrvalt nõrgad, haledad! Siis ilmuvad! Ja laiad staadioni rajad nii laulust helisevad ümberkaudsed majad, orkestrid mürtsuvad! Ja hõisked ümberringi peasvad valla me põhjamaise sinetava taeva alla et pidu ülevam — olümpiaad see algaks! — — — — — On kujutelm see täna kõik, kord siiski saabub aeg. — Kord saabub aeg! Ehk kas teist ükski seda salgaks?!

Alex Antson.

Kohtunikkude kogu ühes väljamängilivate auhindadega esivõistlustel.

Eesti esivõistlused kergejõustikus.

17.—19. augustil.

3 uut rekordi ja rekordiline arv osavõtjaid. Lisaks üks ebaõnnestanud rekord.

Ühel ajal Põhjamaa riikidega pidas Eesti sportlaskond oma iga-aastast suurimat võistluspidu — esivõistlusi. Esivõistlused on see objektiiv, mille läbi sportlaskonna aastased edusammud fikseeritakse, pildistatakse ja mille najal üksikute maade sportlist arenevust võrreldakse. Esivõistlustel võistelda ja võita on sportlasele suurim au. Sellest on ka tingitud ülirohke osavõtt igalpool esivõistlustel, samuti meil. Siiski paistab mulle, et meie esivõistlustest osavõtjate arv proportsioonalselt sportlaste juurdekasvuga ei võrdu ja esivõistluste vastu küllalt leiged ollakse. Võiks nimetada maakondi, näit. Valga, Võru, Lääne, Petseri, kes oma paremate jõudude saatmisega esivõistlusi ei austanud. Külap siin vastastikku vaatamisvääriks oleks ikka leidunud.

Tehnilisi tagajärgi vaadeldes, paistavad mitmel alal tuntavad edusammud silma, mitmel alal on aga seisakut märgata, mõnel isegi tagurpidi minekut.

Viimased oleks meie keskmised ja poolpikad maad (pikad maad maratoni-jooksja Lossmanni näol teevad edusamme). Nii oleksid nende maade esivõistluste tagajärjed:

	1920 a.	1921 a.	1922 a.	1923 a.
800 mtr.	2.03,0	2.03,4	2.01,7	2.03,6
1500 "	4.13,5	4.18,4	4.19,6	4.19,8
5000 "	15 59,4	16.54,6	16.16,3	16.52,6
10000 "	—	34.56,9	34.30,0	35.14,8

Langus on selgelt märgatav, väljavõte on osaliselt 1922. aasta. Meie lähem ülesanne olgu kesk- ja pikamaade jooksjate klassi soetamine, asjatundjate juhatajate muretsemine küllaldaselt leiduva tooresmaterjaali ümbertöötamiseks. Jooks on ometigi kõige lugupeetavam ja tervislikult kasutoovam spordiala.

Lühikesed maad seisavad surnud punkt. Siin nii kui oleks elu ja värsket verd immitsemas märgata, tähelepanemisväärselt pole aga suudetud saavutada. Et see ala aga juba suurel määral iseloomust ja temperamendist rippuv, on kaheldav kas meie sel alal üldse kuigi kaugele jõuame. Ka ei garanteeri seda meie ajast ja arust mahajäänud jooksuteed, kuna just lühike maa erilisel hädal jooksurada vajab. Siin olgu meie hool sihitud ajakohaste jooksuradade rajamisele.

Esivõistluste tagajärjed on siin:

	1920 a.	1921 a.	1922 a.	1923 a.
100 mtr.	12,1	11,6	11,7	11,7
200 "	24,6	23,9	23,9	23,7
400 "	53,2	54,4	53,8	53,7
110 m. tõkkeid	18,1	18,0	17,6	17,9
400 " "	—	65,0	63,6	61,9

Hüpete alal võib juba rõõmsama meelega ümber vaadata, selle tagajärjed näitavad tõusu. Tuju läheb veel paremaks kui võrdlemisi suurt hulka tõusvaid noori vaadelda. Hüpete alal võib Eesti rahvusvaheliselt silmapaistvalegi kohale tõusta.

Paralleelid :

	1920 a.	1921 a.	1922 a.	1923 a.
kaugus	6 81	6.64	6.75	7.09
kõrgus	1.75	1.75	1.75	1.76
kepp	3.40	3 35	3 40	3 40 (353)
kolmik	13.05	12.84	13.63	12 65

Kolmikhüppe tagajärjed on osaliselt Klumbergi ja Everi puudumise tõttu nõrgavõitu.

Visked, heited on päale esivõistlustesse mittekuuluvate maratoni ja kümnevõistluse meie tugevam kergejõustiku ala. Siin püsivad tagajärjed kogu aeg rahvusvahelisel tasapinnal, näidates vähetuntavaid võnkumisi, mis suuremal määral võistlusoludest tingitud. Lubavate meeste juurdevool, eriti viimastel võistlustel, on siin haruldaselt suur, mis selle ala kõrge tasapinna püüvist edaspidigi kindlustavad.

	1920 a.	1921 a.	1922 a.	1923 a.
kuul	13 90	13.32	13 84	14.47
ketas	41.06	38.34	40.01	41.10
oda	58.45	60.21	55.33	56.44
vasar	—	35.19	33.57	35.37
raskus	8 32	9.50	9.16	8.86

* * *

Tänavusi esivõistlusi peeti üle kahe aasta jälle Kalevi väljal. Võistluste eel oli 2 päeva kõvasti vihma sadanud, mis värskest rajatud välja õige pehmeks ja poriseks oli muutnud ja esimesel päeval tuntuvalt tagajärgede päale mõjus. Teiseks ja kolmandaks päevaks suutis väli juba kuivada, ja tagajärjed muutusid märksa paremaks.

Esimesel võistluspäeval algavad võistlused kell 1/211 hommikul. Mitmed ülesantud võistlejad ei soovi nähtavasti halva ilma tõttu kaasa teha, millega osavõtjate arv vähene ja 400 ja 800 mtr. jooksud ära kukuvad. Eelvõistlusi peetakse raskusheites, kaugushüppes ja kettaheites, mis üldiselt 1 tund aega võtab. Mõistlikum oleks olnud ka raskusheite eelvõistlust, kus 5 meest, ära jätta, ehk korraga ka lõpuvõistlust teha, muidu on see ilma-

aegne võistlejate väsitamine. Eelvõistlustes ei püüta harilikult suurt tagajärge, mille tõttu neid siin tooma ei hakka, päale kettaheite, kus võistlus tõeliselt kõva oli ja tagajärgi andis, mida lõpuvõistluseski ei parandatud. Võistlejate tasapinna tõusmisest annab nimetatud eelvõistluse tagajärgede loetus selge pildi: 1. Klumberg 41.10; 2. Kalkun 39.71; 3. Tammer 38.09; 4. Pürn 36.49; 5. Ivask 35.23; 6. Ernesaks 35.15; 7. Miller 34.82; 8. Frese 34 65; 9. Uibopuu 33 53; 10 Mitt 33.19; 11. Kärt 32.36; 12. Feldmann 32.01. Viimased 2 meest olla 30 mtr.

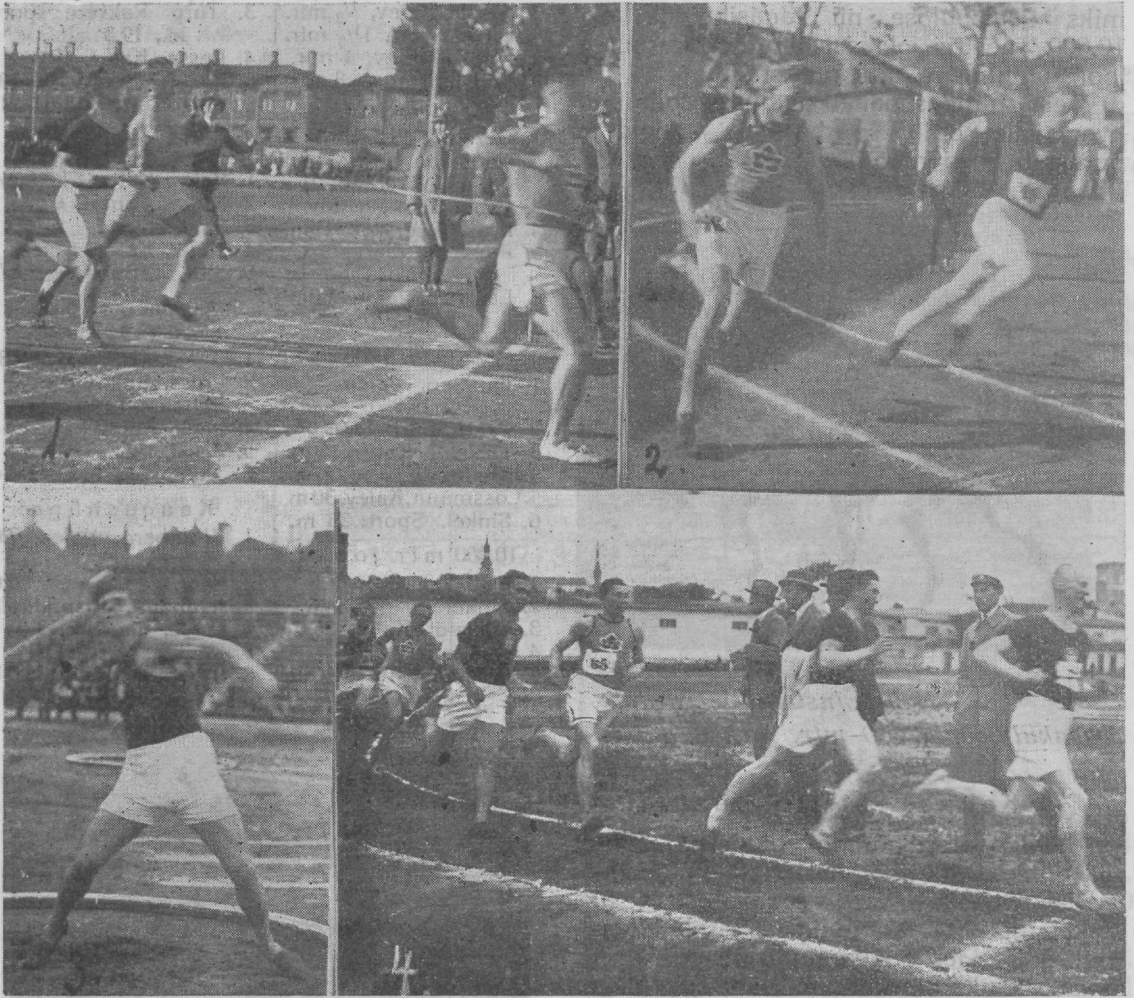
Päälõunat algavad võistlused kell 4 100 mtr. eeljooksudega, kus perituulega väga häid aegu saavutatakse, näit. Pereversin ja Kesküll 11,3. Raskusheide on tänavu veidi nõrgem, osalt süüdi on vist ka heiteraskuse liig paks käepide, mis äravisket takistab. Kaugushüppes on Klumbergil kaks hüpet, üle 7 meetri, mis ametlikult Eesti rekordist suuremad. Mõjuva kaasaitajana oli siin igatahes samuti perituul.

5000 mtr. on esivõistlustel meil alati üllatuste number. Siin ei ole meil sarnast eliiti väljakujunenud, mis tuntavalt erineks. Olles ühejõulised ja vastastiku kartes üksteist langeb võit tavaliselt mõnele nooremale võistlejale, kel julgust jätkub ennast teistest eraldada. Nii läinud aastal Erlich kõva algustempoga ja tänavu Laurson pika lõpuspurdiga

Teisel võistluspäeval

on ennelõunat kavas 110 mtr., tõkkejooks, 400 mtr., kuulitõuke, odaviske ja teivashüppe eelvõistlused. Tagajärjed on siin õige keskpärased, ainult kuulitõukes on elevust märgata, mille tagajärjed siin toome: 1. Tammer 13.58; 2. Klumberg 12 60; 3. Neumann 12.50; 4. Tepp 12.26; 5 Ivask 11.99; 6. Tulpe 11.67; 7. Liinat 11.36; 8. Lang 11.36; 9. Lehtmets 11.18; 10. Pürn 10.90; 11. Uibopuu 10.82; 12. Kärt 10.77; 13. Frese 10.62; 14. Feldmann 10,47; 15. Saar 10.44; 16. Mitt 10.21; 17. Pover 9.38. Kuulitõuke osavõtjate arv on rekordiline esivõistlustel.

Päälõunat on esimesena 100 mtr. lõpujooks. Siin näitab Kesküll suurt edu ja suudab enese päale liig kindlat Pereversini energilise lõpupingutusega võita. Kuulitõukes veavad Klumberg ja Tammer shokolaadi päale kihla, kusjuures esimene viimaselt 1 mtr. ette saab. Esimene tõuge läheb Klumbergil 12 50, Tammeril 13.30; teine

1. F. Jaanvaldt võidab 400 mtr. jooksu. 2. R. Kesküll ja K. Pereversin 200 mtr. pääl. 3. A. Klumberg võidab kettaheite. 4. 800 mtr. jooks. Veab Alsok.

Klumbergil 13.14, mis juba Tammeri tõukele õige kardetavas läheduses. Viimane saab seisukorra tõsidusest aru, vihastab ja tõukab oma suurima tõuke — Eesti rekord ja shokolaad! Hiljem tühistakse rekord kuuli kerguse tõttu (ka Klumberg pole senni oma võlga tasunud — nii siis täielik pettumus!).

Kõrgushüppes on Abrams oma rekordi ülelööjale karika annetanud. Klumberg pingutab mis suudab, kuid istumiskoht näkkab ikka latti 182 pääl ja toob selle hüppajaga kaasa.

1500 mtr., mida Villemson tänavu harjutanud ei ole, toob talle lüüasaamise oma vana konkurendi Gerni poolt, kes tänavu erilisel vormis ja veel paremaidki aegu võib näidata.

400 mtr. tõkkejooksu, mida meil ainult esivõistluste eel harjutakse, toob Veissi

näol rekordi. Ei oleks liig Veissile soovitada kord alla minuti jooksta, tõketest üleminek on õige rahuloldav.

Odaviskes ei ole tänavu Klumberg veel oma õiget vormi näidanud, ega suuda seda ka esivõistlustel teha. Sellevastu on Uibopuu kena tagajärjega lubav tulevikumees ja lööb Klumbergi õpilast Redličhi. Usume, et 55 mtr. Uibopuu juures suurem asi ei ole.

60 mtr. eeljooksudes naistele jooksevad Einstein ja Prass 8,5.

10.000 mtr. jooks on kaunis igav number, jookstakse võimatu aeglase tempoga. Esimene 5000 mtr. 18 m. 15,2 sek. Siiski ei jõua mõned mehed sellele vastu panna ja langevad välja (meie omaaegne parem pikamaa mees Nuuter). Vast teine pool toob veidi elavust, kui Paal vedama läheb ja lõpus tõelist jooksu näitab. Ei saa aru,

miks Paal üldse nii tagasihoidlik oli, 10.000 meetris oleks võinud ta korraliku jooksu puhul rekordi purustada.

Teivashüppes näitab haigusest toibunud Ever jälle oma suurhüppaja andeid ja purustab Eesti rekordi.

Neiu Einstein,

(vasakul) võidab 60 mtr. jooksu naistele.

Kolmas võistluspäev

on huvi poolest nõrgem eelmistest. Ainult 400 meetri jooks tõmbab närvid pingule ja kisub kaasa (isegi sedavõrd, et üks visketemärkija kohtunik enesele laseb jooksu jälgides odaga rindu visata — mis õnneks elukardetavaks ei saanud). Villemson püüab ennast kõva algustempoga oma vastastest lahti tõmmata, kuid väsib ise ära ja laseb ennast lõpul mitmest mehest lüüa.

Viievõistluse võidab proovintslane Teinburg, kellest 4 aasta pärast, järgmiseks olümpiaadiks, võiks rahvusvahelise võimega viievõistleja areneda.

* * *

Esi-võistluste tehnilised tagajärjed:

100 mtr. jooks:	3. Saulmann, Sport, 24,2
1. Kesküll, Sport, 11,7	4. Küttim, Sport, 24,5
2. Pereversin, Kalev, rinnanosa järel.	5. Ingermann, Kalev, 24,7
3. Küttim, Sport, 1½ mtr. j.	6. Sepp, Floora, 25,2
4. Neumann, Akad. sp. kl., 2½ mtr. j.	400 mtr. jooks:
5. Saulmann, Sport, 2½ mtr. järel.	1. Jaanvaldt, Sport, 53,7
6. Jaanvaldt, Sport, 4½ mtr. järel.	2. Saulmann, " 54,0
200 mtr. jooks.	3. Kesküll, Sport, 10 sm. j.
1. Pereversin, Kalev, 23,7	4. Villemson, Kalev, 25 s. j.
2. Kesküll, Sport, 24,0	5. Küttim, Sport, 2, mtr. j.
	6. Huuk, Kalev, 2½ mtr. j.
	800 mtr. jooks:
	1. Villemson, Kalev, 2,03,6
	2. Jaanvaldt, Sport, 2,04,6

3. Alsok, Kalev, 1½ mtr. j.	3. Turp, Rakvere spordi kl., 19,3
4. Gern, Sport, 1½ mtr. j.	4. Pessa, Kalev, 19,8
5. Huuk, Kalev, 4 mtr. j.	5. Tiitso, Akad. sp. kl., 19,9
6. Siil, Viru sp. r., 8 mtr. j.	6. Sild, Tartu Kalev, 21,7

- 1500 mtr. jooks:
1. Gern, Sport, 4,19,8	400 mtr. tõkkejooks:
5. Villemson, Kalev, rinnanosa järel.	1. Veiss, Kalev, 61,9 (rek.)
3. Raba, Sport, 8 mtr. j.	2. Küttim, Sport, 62,3
4. Ilves, Akad. sp. kl. 15m. j.	3. Saulman, " 62,6
5. Pukspuu, Järva sp. r., 22 mtr. j.	4. Huuk, Kalev, 62,8
6. Laurson, Paide Maleva, 25. mtr. j.	5. Sild, Tartu Kalev, 67,0

- 60 mtr. jooks naistele:
5000 mtr. jooks:	1. Einstein, Narva Kalev, 8,8
1. Laurson, Paide Maleva, 16 25,6	2. Prass, Kalev, 8,9
2. Paal, Sport, 17 03,0	8. Rebane, Tartu Kalev
3. Tiitsfeldt, Kalev, 15 m. j.	4. Peek, Kalev
4. Ilves, Akad. sp. kl., 22 m. j.	5. Jeksi, "
5. Lossmann, Kalev, 30 m. j.	6. Jakobson, Tartu Kalev
6. Sinkel, Sport, 35 m. j.	

- Kaugushüpe:
10.000 mtr. jooks:	1. Klumberg, Kalev, 7,09 (rekord)
1. Paal, Sport, 35,14,8	2. Ever, " 6,66
2. Sinkel, " 35,34,6	3. Neumann, Ak. sp. kl., 6,26
3. Tiitsfeldt, Kalev, 36,01,8	4. Frese, Sport, 6,13
4. Vunder, "	5. Renke, " 6,07
5. Reimann, Tartu Kalev.	6. Kraeman, Kalev, 6,00

*Eugen Neumann,
parem Eesti tõkkejooksja.*

- 110 mtr. tõkkejooks: Kõrgushüpe:
1. Neumann, Akad. sp. kl., 17,9	1. Klumberg, Kalev, 1,76
2. Steinberg, Tartu Ka-	2. Frese, Sport, 1,70
lev, 18,7	3. Mihailoff, Kalev, 1,65

4. Steinberg, Tartu Kalev, 1.55 (160)	2. Frese, Sport, 12.49	4. Pürn, Paide Mal., 36.49	3. Frese, Sport, 7.01
5. Pessa, Kalev, 1.55	3. Steinberg, Tartu K., 11.90	5. Ivask, Tartu Kal., 35.23	4. Lord, „, 0.98
6. Martin, Tartu Kal., 1.55	4. Kraemann, Kalev, 11.88	6. Ernesaks, Kalev, 35.15	5. Neumann, Kalev, 6.22
- Kuulitõuge:**
1. Ever, Kalev, 3.40 (353) rekord	1. Tammer, Kalev, 14.47,5	1. Klumberg, Kalev, 56.44	1. Tammer, Kalev, 35.37
2. Neumann, Ak.sp.kl., 3.40	2. Klumberg, „, 13.14	2. Üibopuu, Sport, 50.09	2. Klumberg, Sport, 34.18
3. Martin, Tartu Kal., 3.30	3. Neumann, „, 12.50	3. Redlich, Kalev, 47.77	3. Kalkun, Tartu Kal, 33.76
4. Klumberg, Kalev, 3.20	4. Tulpe, Sport, 12.46	4. Teinburg, Pärnu Tervis, 44.51	4. Preismann, Sport, 29.77
5. Pessa, „, 3.10	5. Tepp, Paide Mal., 12.26	5. Renke, Sport, 44.36	5. Frese, Sport, 28.98
6. Renke, Sport, 3.00	6. Ivask, Tartu Kal., 12.16	6. Kärt, Paide Mal., 43.44	
- Vasaraheide:**
1. Noss, Kalev, 12.65	1. Klumberg, Kalev, 41.10	1. Tammer, Kalev, 8.86	1. Teinburg, Tervis, 13. pk.
	2. Kalkun, Tartu Kal, 39.71	2. Preismann, Sport, 7.15	2. Paal, Sport, 17. pk.
	3. Tammer, Kalev, 38.00		3. Värder, Viru sp. r., 20. pk.
			4. Frese, Sport, 23 1/2. pk.
			5. Kraeman, Kalev, 24. pk.
- Raskusheide:**

Viievõistluse tabel

№	Võistleja ja selts	Kaugus		Oda		200 mtr.		Ketas		1500 mtr.		Kokku	
		Tag.	pk.	Tag.	pk.	Tag.	pk.	Tag.	pk.	Tag.	pk.	pk.	koh.
1.	Kärt, Maleva,	5.13	7	43.97	3	27,8	9	34.74	1	—	—	—	—
2.	Miller, Sport,	5.32	5	35.62	9	26,5	4 1/2	34.22	3	—	—	—	—
3.	Kraeman, Kalev,	5.79	1	43.26	4	26,8	7	30.72	7	5.17,2	5	24	V
4.	Laurson, Maleva,	4.50	9	40.88	6	27,7	8	25.27	8	—	—	—	—
5.	Frese, Sport,	5.58	3	36,57	8	26,5	4 1/2	34.00	4	5.16	4	23 1/2	IV
6.	Teinberg, Tervis	5.77	2	46.82	2	25,2	1	30.82	6	4.58	2	13	I
7.	Tepp, Maleva,	5.28	6	37.98	7	25,8	3	23.63	8	—	—	—	—
8.	Paal, Sport,	5.34	4	42.72	5	25,8	2	32.77	5	4.32,8	1	17	II
9.	Värder, V. sp, r.,	5.11	8	48,12	1	25,7	6	34.23	2	5.09	3	20	III

Üksikute võistlusliikidel tulid meistriks ja omandasid sellekohased eriauhinnad: lühikestes maades — Kesküll 15 pk., keskmades — Villemson 11 pk., pikkades maades — Paal 11 pk., hüpetes — Klumberg 15 pk., visketes — Tammer 22 pk.

Kalevi seltsi nimelise rändava koguauhinna võitis kolmat korda, seega jäädavalt, Kalev 51 punktiga, Spordi 40 ja Tartu Kalevi 8 punkti vastu.

Üldiselt omandasid seltsid võistlustel punkte — Kalev 165, Sport 142, Tartu Kalev 39, Akadeemiline spordiklubi 26, Paide Maleva 13, Viru spordiring 9, Pärnu Tervis 9, Narva Kalev 6, Järva spordiring 2, Flora 1, Viljandi spordiühing 0, Saaremaa kaitseliidu spordiring 0.

Vabrikantide ühisuse eriauhinna parema saavutuse eest omandas Tammer.

* * *

Kõige enam individuaalselt omandasid punkte: Klumberg 33, Tammer ja Frese 22, Neumann 18, Paal 17, Kesküll ja Saulmann 15, Villemson ja Küttim 14.

Protsentuaalselt ilmarekordidega võrreldes on üksikute saavutuste paremusjärje-

kord: Tammeri kuul 93,1%, Klumbergi kaugus 92,1%, Pereversini 200 mtr. 91,1%, Kesküll 100 mtr. 90,6%, Villemsoni 800 mtr. 90,5% ja Gerni 1500 mtr. 90,3%.

Silma paistab, et provintsi seltsid, kui ka päälinna vähemad seltsid kasvavaid edusamme on teinud ja alatasa sennise suurema üksuse, Kalevi, käest punkte endale röövivad. Nii omandasid:

	1921 a.	1922 a.	1923 a.
Kalev	276	208	165
Sport	90	69	142
Tartu Kalev	34	50	39
Akad. sp. kl.	26	18	26
Paide Maleva	17	12	13
Pärnu Tervis	4	4	9
Narva Kalev	—	4	6
Viru spordiring	—	3	9

Seda nähtust tuleb uute tõusvate jõude teenuseks pidada.

Üksikute maakondade järel on punkte omandanud 3 aasta jooksul:

	1921 a.	1922 a.	1923 a.
Harju	366	277	308
Tartu	60	69	65
Viru	4	24	15
Järva	17	12	15
Pärnu	4	4	9

Päälle nende 5 maakonna ei ole teised esivõistlustel esitatud olnud, või pole suutnud ühtki kohta võita.

„Keskmaade kuningas kroonitud.“

Nurmi — Vide kaksikvõistlus.

Paavo Nurmi.

Nurmi nimi on ju kaks aastat spordiilmas käinud suust-suhu, kui ilma väledama jooksja nimi, kes kunagi elanud. Tõustes silmapiirile Antverpeni olümpiaadi aastal ja võites sääl keskpärase tagajärgedega ühe esimese ja ühe teise koha, omandas ta juba järgmisel 1921. aastal haruldase ja võitmatu jooksja kuuluse. 22. juunil purustab ta Stokholmi staadionis rootslase Backmaniga võisteldes kuulsu Bouini 10 kilomeetri rekordi, 30 min.

58,8 s. parandades seda tervelt 18 sekundiga. Sama aasta juulikuus võidab ta ka Stokholmis Dicksoni pokaali, jookstes 1 inglis mail 4 min. 13,9 sek., (1500 mtr. sääl sees 3.56 missugusest ajast ainult kaks meest varem paremat tagajärge näidanud. See paneb juba asjatundjaid mõtlema — sarnast kiirust ja vastupidavust ühendatult pole veel ükski jooksja varem näidanud. Ennustatakse Nurmis uut maailma ime, kellel ükski võimatus võimatu pole ja kes kõiki jooksurekorde võib purustada. Nurmi näibki seda teostada tahtvat. Juba sügisel jookseb ta 800 mtr esivõistlustel 1,57,9 ja järgmisel suvel algab järjekindel ilmerekordide lõhkumine. Ükski ei näi püsivat tema ees: 2000 mtr. jookseb ta 5.26,3 (end. ilmarekord J. Zander 5.30,4), 3000 m. 8.28,6 (end. J. Zander 8.33,1), 3 maili 14.08,4 (end. A. Shrubb 14.17,6), 5000 mtr. 14.35,3 (end. H. Kolehmainen 14.36,6) ja 6 maili 29.41.2 (end. A. Shrubb 29.59.4).

Tänavu kevadel käib Nurmi Skandinaavia võistlemas, kus oma kohta keskpäraseid tagajärgi näitab ja Göteborgi mängudele ilmumata jääb. See paneb mitmeid tema võimistes kahtlema, päälegi ilmub Rootsi uus täht, Edvin Vide, kes Göteborgi mängudel 1500. 3000 ja 5000 mtr. võidab nendel ja veidi hiljem aegu 3.56, 8.30 ja 14.44 näidates. Oletatakse temas paremat jooksjat kui Nurmi. Spordiarmastajad rootslased püüavad oma pailast Nurmiga kokku

saata ja õige pea võistlust soetada. See õnnestubki, Nurmi on nõus 23. ja 24. augustil Dicksoni pokaali võistlustel võistlema.

Vahepeäl paar sõna Videst. Edvin Videt ei tule ära vahe-tada selle Videga, kes 1912. aastal rootslastel Stokholmi olümpiaadil edukalt võistles, Rootsi rekordit 1500 m. 3 57,6 säades. Praeguse Vide minevik on õieti „tume“. Soomlased peavad teda soomlaseks, kes Soome kodusõja ajal Soomest Rootsi põgenenud ja sinna elama jäänud. Ägeda sule-sõja pääle vaatamata ei ole suutnud rootslased oma pailapse mineviku valgustamiseks midagi faktilist öelda. Soomlaste teateid tuleb praegu tõenäolisteks pidada.

20.000 päältvaatajat on kogunud Nurmi-Vide matshi Stokholmi staadioni vaatama ja mis nüüd sünnib on tõesti haruldane ja üliloomulik. Nurmi ja Vide asuvad starti. Nurmi riietub pääle väheldaste sörkimiste aeglaselt, ja rahulikult villastest pükstest ja sviitrist, Vide tuleb starti vähe närviliselt, kuid saab suurema apploosi osaliseks. Kõlab püstolipauk. Vide hüppab ette ja hakkab harukordselt kiire tempoga vedama. Nurmi jälgib teda rahulikult samm-sammult. Esimese veerandmaili (402,5 mtr.) aeg on 60,1 sek. Teisel ringil kuninga loozhi kohal on Vide veel ees, kuid järgmisel sirgteel läheb Nurmi vedama. Vide püsib kannul. Pinevus tõuseb kõrgema kraadini. Teise ringi kurve pääl teeb Vide äkilise katse Nurmit mööda minna, kuid see kiirustab hoogu ja Vide on sunnitud kogu kurve väljaspool jooksma, kaotab takti ja jääb mõned meetrid maha. Vide on taktilise vea teinud, Nurmi töötab masinliselt ja Vide hakkab samm-sammult maha jääma. 1500 meetri pääl markeeritakse mõlemi aegu, mida siis parajasti kuulutakse, kui Nurmi 8-meetrilise edu-maaga maili finishilindi katkestab. 1500 meetris on mõlemid, ilmarekordi aegadega

Edvin Vide.

3.53,0 ja 3.54,2 purustanud. Maili aegadeks märgitakse 410,4 ja 4.13,1, millest esimene jällegi ilmarekord. Senine ilma-rekord mailis oli ameeriklase N. S. Taberi oma ja pandud 1915. aastal. Mail on üldse üks sagedamijookstavam ja lugupeetavam ala Ameerikas ja Inglismaal, jooksjate mail, ja tema rekordi parandamine nii suure vahega näis uskumatu olevat. Siia pääle ei ole Joie Ray, Steppardi, Hilli, Stallardi ega teiste harjamas hakanud.

Mõned andmed sennistest parematest maili jooksudest:

	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{3}{4}$	mail.
Nurmi	1.00,3	2.03,2	3.06,7	4.10,4
Vide	1.00,1	2.03,3	3.07,3	4.13,1
Taber	58,0	2.05,0	3.13,0	4.12,6
George	58,5	2.02,0	3.07,7	4.12,7

Järgmisel päeval, 24. augustil jooksevad mõlemid 5000 mtr., neile seltsib veel teine parem Rootsi jooksja Erick Backman, kes varem aega 14.51 on näidanud. Jällegi põnev võistlus, olugi et Nurmi ülekaal siin ette arvatav. 15.000 päältvaatajat on

väljal. Siin pidi 5000 mtr. jooksu sees ka 3 ingl. maili (4827 mtr.) aeg märgitama.

Nurmil ei ole siin sedavõrd mõtet pingutada, sest mõlemid rekordid on juba varem tema nimel, tuleb jooksta ainult võitmiseks. Nurmi veab siin kogu aja, algul paarides Vide ja Backmaniga, kelledest viimane kaks ebaõnnestunud katset teeb vedama minna. 1500 mtr. läheb 4.13, Vide 4.13,3 ja Backman 4.14,4; 1 mail — 4.30,3, 4.31,0 ja 4.31,0 ja 4.34,6; 3000 mtr. Nurmi 8.35,4, Vide 8.42; 3 maili — Nurmi 14.11,2, Vide 14.24,9. Nurmi aeg kuulutatakse ilmarekordiks, kuna tema sennine 14.08,4 veel pole kinnitust leidnud. 5000 mtr. vältab — Nurmi 14.39,9 Vide 14.54,3 ja Backman 15.23,6.

Nendega ühes peetakse ka 20 kilomeetri võistlust, kus vana veteraan Hannes Kolehmainen, terve ilma pailaps, jookseb kogu aeg kestvate pööraste ovatsioonide all. Tagajärjed: 1. H. Kolehmainen 1.07.54,9; 2. Broberg 1.08.54. Hannese aeg 10.000 meetri kohta oli 32.51,7.

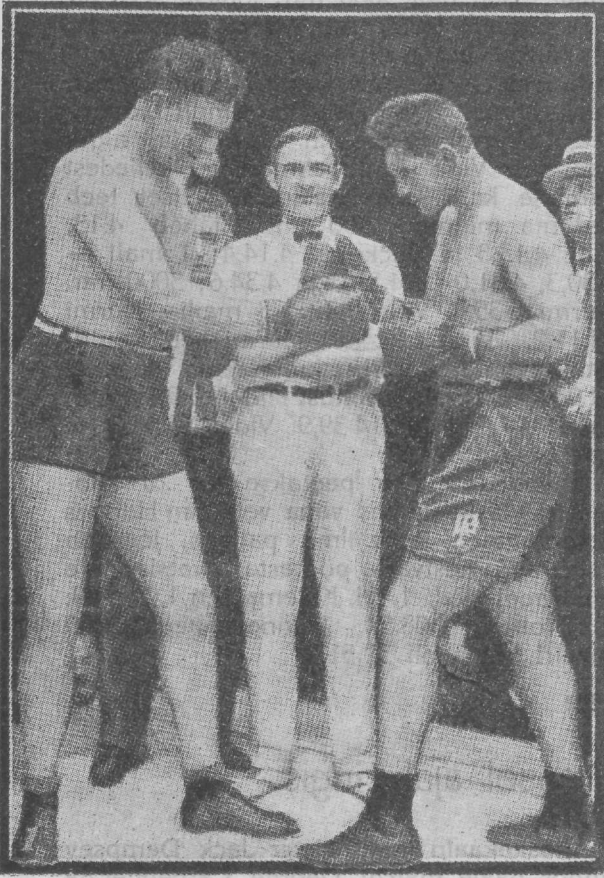
Mis on sündinud viimasel ajal ringis.

Poksi ülevaade

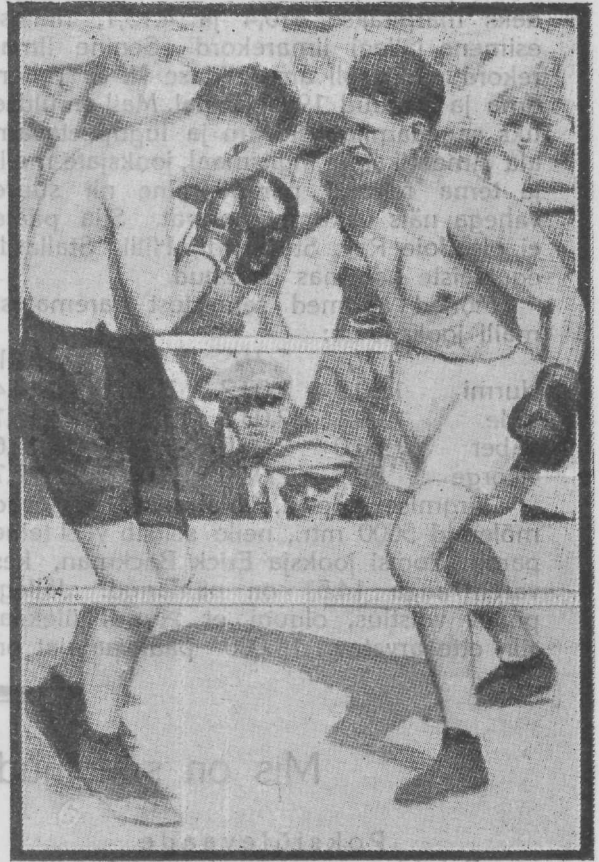
„Poksiring on see ainsam ring ilmas, mis ümmargune ei ole, vaid neljanurkeline. Ka ei ole ta kallist materjaalist, vaid puupostidest ja kanepinööri, kuid on paljudele siiski ihaldatavam kui Borgia hiilgus“, ütleb hollandi ajakirjanik Peter Ejk. Meie seisame kõrval sellest suurest sportlisest lainetusest, mis Euroopas ja Ameerikas voogab, meie spordiliikumine on ainult nõrk resonants nendest suurtest sümfooniastest, mis sajatuhandelised massid liikvele ajab ja terved rahvad ärevuses hoiab. Selles on poksil juhtivam koht, poksi suurmeistrid on praegusaja spordililmas kõige austatavamad. Kas tuleb meil tänutundes käed kokku panna, et taevataat meid sarnasest kurjusest hoidnud, või üleskutsuvalt vibutada ja jeerikupusunaga tuimuse müürid purustada. Usun, et pigemini viimast, sest loidus on see kõige suurem pahe, palju halvem pahimast tegevusest. Poks on aga muide veetlev, kaunis, igakülgsest arendav spordiala. Tema vähene harrastatavus on meil seletatav ainult vastavate abinõude ja juhatajate puudumisega. Käesolevate ridade ülesanne oli aga ainult ülevaadet anda viimaste rahvusvaheliste suuremate sündmuste üle.

Raskekaalu ilmameister Jack Dempsey andus pääle matshi George Carpentier'ga pikemale puhkusele ja viitis aega kergema eluga, tõsisest treeningust hoidudes, demonstreerides varieteedes, esinedes kinofilmides jne. Dempsey populaarsus tõusis alata, kuid ühtlasi hakkasid kerkima silmapiirile kõuepilved: pääle õnnestunud matshide seisid aspirantidena ilmameistri tiitli pääle Dempsey ees kolm kõva meest: neeger Harry Wills, argentiinlane Louis Firpo ja yankee Tommy Gibbons. Neist kõige kardetavamaks peeti Willsi, ennustused tekitasid palju kõmu, kuid valitsus keelas matshi neegriga ära. Nüüd tuli järjekord Tom Gibbonsi kätte. Matsh peeti 4. juulil Shelby Montanas ja tõi pettumuse — ilmameister ei olnud enam see kardetav lövi, „man-eater“, kes purustas Jess Willardi ja Georg Carpentier väheste roundidega, ülekaal tundus olevat Gibbonsil ja suure vaevaga läks Dempsey lörda 15 roundi järel väikepunktulist ülekaalu saavutada. 15 roundist märgiti 7 Dempsey ülekaaluga, 5 Gibbonsi ja 3 tasakaalus. Ajakirjandus pidas Dempseyd moraalselt kaotanuks. Louis Firpo, „Argentiina tiiger“, võistles 12. juulil Jersey Citys vana raskekaalu ilmameistri Jess Willardiga. Mõlemad

Jess Willard, (vasakul) ja Louis Firpo.

Tom Gibbons (vasakul) ja Jack Dempsey.

mehed on hiiglased kasvu poolest, samuti üliloomuliku jõuga. Vahe on vaid vanuses. Jess Villard on praegu juba 43 aastat, ta liigutused ei ole enam nii sulavad, kui aastate eest cowboy-poisina, mil ta rusikat ükski surelik välja ei kannatanud. Ta esinemises avaldub liikumatus, mis talle 1919 a. Toledos Dempsey käestki kaotuse tõi. 8-dal roundil lüüakse ta nüüd Firpo poolt knock-out. Matshi ristas ajakirjandus Willardi Waterlooks. Septembri kuus seisab ees otsustav võistlus Dempsey ja Firpo vahel. Keegi poksi-ekspert on ennustanud Firpot võitvat 6 roundiga k. o.

Poolraskes kaalus pole uudiseid palju olnud. Carpentier on võitnud Prantsus esivõistluses Nillesi. Sellevastu on Battling Siki oma aupaistust tumestanud, esinedes mitme vähetuntud mehe vastu halva eduga. Ka Siki võitja iirlane Mc Tighe on vähjassamme teinud — kaotanud Filadelfias yankee Tommy Loughranile 8 roundi järel punktidega. Uus võistlus Carpentier ja Battling Siki vahel tulla kuuldavasti samal päeval

Pariisis, kui Firpo ja Dempsey Ameerikas.

Kergemate kaalude meistrid ei ole laiemalt sedavõrd tuttavad, kui eeltoodud vägimehed, siiski on ka nende matshid palju elavust sünnitanud. Eestkätt oleks nimetada väikse prantsus sulgkaalu meistri Eugen Criqui reisi Ameerikasse, kes säält läks ilmameistri tiitlit hankima. Criqui on tuntud poksiilmas „knock-out kuningas“ nime all. Esimene matsh Ameerika ja ilmameistri Johnny Kilbane vastu 2. juunil New-York Citys lõppeski tema üllatava võiduga 2 roundi järel k. o., teine kohtamine Johnny Dundeega tõi talle aga kaotuse — oli sunnitud 15 roundilise matshi järel punktidega oma värsked loorberid Dundeele loobutama.

Kergekaalu ilmameister ameeriklane Benny Leonard on käinud edukalt oma tiitlit Londonis Lew Tandleri vastu kaitsmas ja punktidega võitjaks tulnud. Päältvaatajaid 75.000, missugune arvu ümber ka eelmainitud matshide päältvaatajad kõiguvad.

Paberikaalu (51.8 kg.) ilmameistrilt inglasi Jimmy Wilde'i on õnnetus tabanud — senni laiemalt tundmatu kollanahk Pancho Villa Filippiini saartelt on tulnud, näinud ja võitnud teda, ja jälle läinud ühes tiitliga.

Need oleksid linnulennult suvekuude suuremad sündmused poksis, mis nagu

näha mitu muudatust ilmameistrite nimestikku on toonud. Kaks kõigehuvitavamad seisavad aga lähematel päevadel ees, need on: Firpo-Dempsey ja Carpentier-Siki.

H. T.

KODUMAALT

I BALTI RIIKIDE ÜLIÕPILASKONNA OLÜMPIAAD 1923 a.

peetakse ära Eestis. See oleks esimene julge algus üliõpilaskondade spordi edendamiseks ja elavuse loomine üliõpilaskonna sportlaste ringkonnas. Esimese raske sammu, üliõpilaskonna olümpiaadide algatuse, on oma pääle võtnud Eesti üliõpilaskond. Et asi aga enam-vähem ajakohaselt saaks läbiviidud, selleks on tarvis, et terve seltskond ja eriti spordiseltsid oma abi pakuks võimaluse järele. Kes platside tarvitamiseks andmise, kes kohtunikude kogu täiendamise, kes auhindade näol jne. Kogu Eesti üliõpilaskond ise aga peaks kõik oma jõud välja panema, et vähegi vääriliselt esineda ja Eesti au sama tugevasti kaitsta, nagu seda senni on suutnud Eesti sportlased.

Selleks loodab olümpiaadi toimkond, et ükski spordiharrastaja üliõpilane ei keeldu osa võtmast olümpiaadist ja Eesti värvide kaitsmisest. Seniste teadete järel võtab, osa kindlasti Poola 20 sportlasega. Üldiselt on Poola meeskond õige tugev, kuna suurem jagu Poola meistri ja paremaid sportlasi kõik üliõpilased on.

Siis on ka Läti osavõtmine kaunis kindel. Arvatavasti esineb Läti ka võrdlemisi tugevas koosseisus. Soome osavõtt on kahtlane, kuna säält poolt toimkond veel vastust pole saanud. Leedu on kahjuks oma osavõtmise võimalustest ära ütelnud, põhjendades üliõpilas-sportlaste puudumisega. Kõiki, neid teadaandeid arvesse võttes, võib siiski loota, et Eestil tugev konkurent ees seisab.

Võistlustele ülesandmisi võtab vastu toimkond Tartus, Ühiselumaja tuba 18. E. Akad. Spordi Klub. Kergejõustiku ja lawn-tennise ülesandmiste tähtaeg lõpeb 10. septembril s. a.

TARTU MAAKONNA ESIVÕISTLUSED KERGEJÕUSTIKUS.

4—5 augustil 1923 a

Suure põnevusega oodatud Tartu suurvõistlused peeti kahjuks vihma ja külmaga ära. Väljapandud kujud, karikad ja väärtuslised auhinnad tekitasid tõepoolest elavust Tartu spordielus. Tartus soiku jäänud kergesport sai jällegi hoo sisse ja pani spordiplatsi aina kihisema noortest ja vanadest. Lõpuresultaat andis viimaks veel 51 osavõtjat, missugune arv Tartule haruldaselt suur.

Kaua oodatud võistlused algasid vihmajärgi ja lisaks tegi veel külm tuul meele veel kurvemaks. Spordiväli muutus pehmeks ja rohked maakonna rekordid jäid parandamata.

Ka korraldus lonkas tugevasti. Nii näituseks: 100 m. eeljooksudesse jaotati võistlejaid oma äranägemise järele ja kahjuks väga ebaõnnestanult. Ühes eeljooksus jooksid kolm meest kes aegasid 12 sek. ja alla on näidanud, kuna ühes eeljooksus üks ainus mees maratoni jooksis! (lgatahes üllatus??). Ka tuli vasarheite võistlust sellepärast katkestada, et vasar katkes ja tagavaras teist ei olnud! Need oleks varjuküljed, kuid ei puudunud ka edusammud.

Eriti suuri edusamme näitasid üksikud sportlased nagu Steinberg, osalt ka Rähn, kuna teised oma harilikus vormis püsisid. Rahva huvi on ka võistluste vastu kasvanud. Nii jooksti suuremalt jaolt kõik jooksud kärarikaste laulukooride toetusel.

Mis üksikutesse tagajärgedesse puutub, siis oleksid need järgmised. 100 meetri eeljooksus näitas Neuman aega 11.9, Rähn näitas kergelt aega 12,2, temast võib ehk parematki loota kuulis. Ivask näitas esimest korda tartlastest kuulis tagajärge 12.47. Kõrguses oli Steinberg puhtalt võitja hüpatas 170. Steinberg'il on tugev ärahüppe jõud,

Saul Hallop,

Eesti ilmameister tõstmises, kes hiljuti püüdleks alavormi jälle hülgasaavutusi näitas. Hallop teenib Tartus politseiniikuna.

kuid lonkab tehnilisest küljest, tehes pöret liiga hilja, millega kindlasti oma 5—7 smt. kaotab.

400 meetri jooksus tugev rebimine. Veab alguses Vaha, kes kohe tugeva tempoga vedama asub, temal kannul Gern ja Antson. Neuman kuues. Peale 150 mtr. hakkab Neuman ette võtma; jõuab Vaha'le kannule, viimasel kurvel jõuab Vaha'st mööda ja lõpetab porise tee kohta rahuldase ajaga 56,8. Lõpuks jõuab ka Antson Vaha'st ette. Kaugushüppes naistele tuleb meistriks prl. Tippo — 4.41. Tartu maakonna rekord. Kolmikhüppes ühejõuline konkurents. Saat saab 12,24; Treiberg 12,21; Neuman 12,19. Neuman oleks vahest

paremat tagajärge näidanud, kui ei oleks varem 400 mtr. jooksnud. 1500 meetris veab tugevasti Antson lõpetab rahuldava ajaga 4.29,5, viletsa tee peale vaatamata.

Teine võistluspäev on kuiv, kuid seda rohkem külma ja tuuline. Alatakse 100 meetri lõpujooksuga, kus esimeseks Neuman tuleb; aeg — 11,8, teine Vaha — 12,0. 60 meetri jooksus näitab prl. Tippo hääd aega, vähese trainingu päälle vaatamata. Kettaheitel ei õnnestu Kalkunil maakonna rekordini jõuda, peatub 38.03 peal.

110 mtr. tõkkejooksus näitab Neuman nõrgavõitu aega — 18,0. Näib, et Neuman stiili kaotanud on, sest tõketest üleminek ja vahejooks on nõrgemad ja stiilitud. Oleks aeg tõsisemalt treeningule asuda. Kaugushüppes ei õnnestu eelvõistlustel kellegil 6 mtr. sisse pääseda, sest kaunis vali tuul takistab hüppeid. Lõpuvõistlusel õnnestub Neuman'il üks hüpe, kuid kukub tagasi — märgitakse 6.16. Ka Steinberg hüppab viimase hüppega 6.04. Teivashüppes konkurrerisivad tugevasti Neuman ja Martin, kuna mõlemad võistlusel 3.20 juure peatuma jäävad, õnnestub kummagil vahelhüppes 3.30 ja rebivad mõlemad kergelt 3.40 päält lati maha. Edaspidistest vahehüpetest ütles N. ära. Kohe pääle teivashüpet järgneb 200 meetri jooks; ajad halvad; esimene Vaha 25,3. 800 meetri jooksus veab ja lõpetab esimesena võrdlemisi nõrga lõpuspurdiga Antson; aeg 2.09,3 odaviskes esimene Saat 47.80. Treiberg näitas oma kohta hääd tagajärge, tulles 46.82 teiseks. 5000 mtr. jooksus nõrk aeg — 17.56,6. Esimene Antson. Naiste teatejooksu võidab E. Akad. Spordi Klubi.

Meesteatejooksus võistlevad kolm Kalevi meeskonda. Tehnilised tagajärjed:

Kuulitõuge: I Ivask (Tartu Kalev) — 12.47 (rekord) II Mitt (Tartu Kalev) 11.67. III Kalkun (Tartu Kalev) — 11.57.

Kõrgushüpe: I Steinberg (Tartu Kalev) — 170. II Antson (Kartu Kalev) 1.60(1.65) III Neuman (Akad. Sp. Kl.) — 1.60.

400 m. jooks: I Neuman — 56,8 II Antson — 57,7 III Vaha (Kalev) — 58,0.

Kaugushüpe naistele I Tippo (A. S. K.) 4.41. II Rebane (Kalev) — 4.20. III Karlson (Kalev) — 4.12.

Vasaraheide: I Kalkun (Kalev) — 29.35 II Treiberg (A. S. K.) — 24.11. III Mitt (Kalev) 23.91.

Kolmikhüpe: I Saat (Kalev) 12.24. III Freiberg — 12.22. Neuman — 12.19.

1500 meetri jooks: I Antson — 4.29,5 II Jucewicz (A. S. K.) — 4.34,2. III Mitt — 4.38,0.

100 meetri jooks: I Neuman — 11,8. II Vaha — 12,0 III Steinberg.

60 meetri jooks naistele: I Tippo — 8,5 II Rebane — 8,6. III Karlson — 8,9.

Kaugushüpe hooga: I Neuman 6.16. II Steinberg 6.04. III Ivask — 5,68.

800 meetri jooks: I Antson — 2.08,3 II Jucewicz — 2,10,5. III Mitt — 2,17, 5.

Kettaheide: I Kalkun — 38.03. II Mitt — 34.66
 III Ivask — 34.07.

110 mtr. tõkkejooks: Neuman — 18,0 II
 Steinberg 20,9.

Teivashüpe: I Martin (Kalev) 3.20 (3.30) II
 Neuman 3.20 (3.30), III Antson — 3.00.

200 meetri jooks: I Vaha — 25,3 II Neuman
 — 25.5. III Steinberg — 26,3

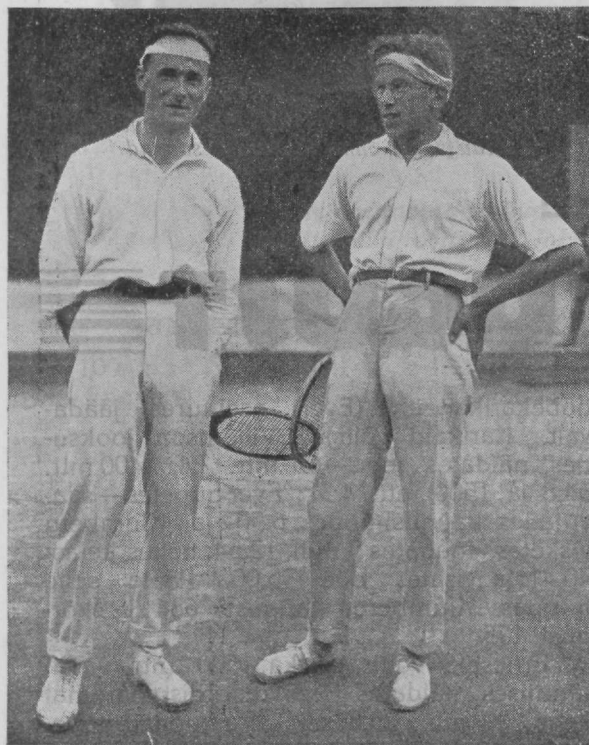
Odaviske: I Saat — 47.80. II Teiberg — 46.82
 III Puusaag (Kalev) 42.00.

5000 meetri jooks: Antson — 17.56,7. II Mitt
 — 18,16,3. III Kreis (Kalev) 18.47.0.

4×100 meetri jooks: I „Kalev“ I meeskond—50,5
 4×60 m. naistele: I Akad. Spordi Klub 36,6.

Punkte omandas, „Kalev“ ja ühtlasi a/s Lafermi
 rändava hõbe vaasi — 58 punktiga Akad. Sp. Klubi
 28 punkti vastu.

Üksikvõistluses omandasid a/s Balti Spordi-
 riistade Vabriku kujud I Neuman — 43 punkti.
 II Antson — 35 p. III Saat — 29 p.

*Hiiop ja Lohk, Eesti tennismeistrid
 kaksikmängus meestele.*

*

Kool & Mäng

Tallinn, Vana Posti t. 2
 Kõnetraat: 16—56, 21—78

Mänguasjad, Koolitarbed,
 Süstad ja tõukekelgud.

MAARKONDADE ESIVÕISTLUSED KERGEJÕUSTIKUS.

Võistlusala	Tartu	Viru	Pärnu	Valga	Saare	Järva	Viljandi
100 mtr.	E. Neumann 11,8	Siil 12,2	E. Teinburg 12,0	F. Anniko 12,6	T. Kaljo 12,4	S. Uusna 12,2	Tellisaar 11,4
200 "	G. Vaha 25,3	Karuks 26,3	" 25,4	" 58,1	P. Varvas 25,1	" 27,6	" "
400 "	E. Neumann 56,8	Siil 57,5	" 59,1	F. Anniko 48,2	" 64,3	R. Pukspuu 64,4	" "
1500 "	A. Antson 4,29,5	" 4 48,7	Kiviselg 4,48,0	L. Hiob 4,48,2	" "	" 4,56,4	A. Rüütel 4,36,5
Kaugushüpe	E. Neumann 6,16	Karuks 5,95	J. Tammi 5,62	A. Lepin 5,89	V. Allik 5,93	V. Kärt 5,05	O. Nahe 5,98
Kõrgushüpe	P. Steinberg 1,70	Nuude 1,60	Kõvamees 1,55	" 1,60	S. Varvas 1,48	" 1,40	" 1,45
Kolmikhüpe	A. Saat 12,24	Karuks 12,42	E. Teinburg 11 64	" 12 17	T. Kaljo 11 94	" 11 09	O. Nahe 2,52
Teivashüpe	J. Martin 3,20	" "	J. Laur 2 65	F. Rützel 2,74	" 2,65	" "	J. Siilik 10,78
Kuulitõuge	R. Ivask 12 47	Karuks 11,52	E. Teinburg 10 50	J. Madisson 12,09	Võhrmann 10 08	J. Pürn 10,99	" "
Kettaheide	G. Kalkun 38,03	" 82,70	A. Teearu 34,90	" 30,98	V. Klauren 30,70	" 37,20	" "
Odaviske	A. Saat 47,80	Valdhof 45,55	J. Meimer 47,85	K. Povyts 39,47	S Varvas 38,45	" 38,77	A. Balsar 41,18

TALLINNA „SPORT“ A EESTI AKAD. SPORDI KLÜB A 2:1 (1:0)

Pühapäeval 29 juulil s. a. võistlesid Tartus Tallinna „Sport“ ja Eesti Akad. Spordi Klubi A meeskonnad. Mängiti mõlemil pool osalt tagavara meestega Üllatav oli „Sport'i“ võrdlemisi väike ülekaal kuna loota võis, et „Sport“ peremehe osa mängima hakkab, oli mäng täiesti tasakaalus ja ainult mängu viimasel minutil õnnestub „Sport'il“ mängu viigi pealt oma kasuks lõpetada. Parem mees väljal oli Kull (Akad. Spordi Klubi) kes kergelt mitmed korrad, „Sport'i“ kaitsest läbi murdis. Värava Klubi kasuks löi väravaeelse rüsemise juures Kull teisel poolajal. Üldiselt paistis silma Sport'i ebakorrektsus ja alatasane söimamine väljal, mis ka vahekohtuniku poolt tähelepanemata jäi. Loodame tulevikus paranemist!

Vahekohtunikuna toimis Bersin (Sport).

Herbert Krasting, mootorratta treeningul võidusõidu vastu õnnetult surma saanud.

MITMESUGUST

SOOME LIIDUMEESKOND

on tänava pidanud juba 5 võistlust. Need on tagajärgi annud: Norra—Soome 3:0 (1:0), Rootsi—Soome 5:4 Soome—Saksa 2:1 (2:1), Austria—Soome 2:1 (1:1), Ungari—Soome 3:1 (0:1). Seega 4 kaotust ja 1 võit. Väravate vahekord 12:10.

*

NORRA—SHVEITS

on mänginud Kristiaanias 20 juunil 2:2 (0:2).

*

UNGARI POKAALIVÕISTLUSEL

on finaalmängus MTK löönud ÜTE (4:2)

*

TSHEHO-SLOVAKIA—RUMEENIA

võistlesid 1. juulil Clujis tagajärjega 6:0 (2:0) eelmise kasuks.

*

VÕISTLUSED RIIAS.

22. juulil.

Riia Unioni kergejõustiku ja Riia ujumisseltsi veespord, võistlustel võitsid meie sportlased kokku neli rändavat auhinda,

hõbekarikat, ühe (Ever) seejuures jäädavalt. Karikaid võitsid: Villemson jooksudes, näidates aegu—60 mtr. 7,4, 400 mtr. 54,8 ja 1500 mtr. 4.31; Ever hüpetes—saa-vutades kaugushüppes 6.50 ja Klumberg visketes, tõugates kuuli 12.54, heites ketas 40.41 ja visates oda 55.00. Pääle selle hüppas Klumberg kaugust 684 ja kõrgust 175.

Ernesaks võitis karika 1500 mtr. vaba-ujumises, näidates Eesti rekordist paremat aega, 29 min. 25,8 sek. Ka mõned vaheajad on Eesti rekordidest tal paremad, näit. 200 mtr—3.29, 300—5.27 ja 1000—19.26.

*

DAANI ESIVÕISTLUSED.

100 m.: Sörensen, 10,9; 200 m.: Ramsby 22,7; 400 m.: Jensen 51,7; 800 m.: Hoyer 1.59,0; 1500 m.: Larsen 4.13,0; 5000 m.: Rasmussen 15.37,0; 10.000 m.: Bram 34.16,9; 110 m. tõkkeid: Thorsen 15,5 (rekord); kaugus: Pahlm-Jensen 6.59; kõrgus: Hesen-Schmidt 1.75; teivas: Petersen 3.85; kuul: Johansen 23.25; ketas: Jensen 73.85; oda: Olesen 90.13; vasar Hagemeister 45.34.

*

Eesti autoomanikkude ühingu poolt korraldatud võidusõidu võitja J. Johannson ühes võidetud auhindadega.

ROOTSI ESIVÕISTLUSED.

100 m.: N. Engdahl 11,1; 200 m. N. Engdahl 22,5; 400 m.: N. Engdahl 49,3; 800 m.: S. Lundgren 1.54,7; 1500 m.: E. Vide 3.55,7; 5000 m.: E. Vide 14.44,1; 10.000 m.: E. Backman 32.40,7; 110 m. tõkkeid: S. Petterson 15,4; 400 m. tõkkeid: S. Petterson 56,9; kaugus E. Abrahamsson 6.86; kõrgus: H. Johannson 1.80; teivas: Mattson 3.60; kolmik: F. Jansson 14.42; kuul: B. Jansson 13.92; ketas: A. Eriksson 43.18; oda: H. Lillier 59.70; vasar: C. Lindh 48.23; raskus: C. Lindh 10.82.

*

NORRA ESIVÕISTLUSED.

100 m.: Guldager 11,3; 200 m.: Hoff 23,0; 400 m.: F. Hansen 52,0; 800 m.: Bruusgaard 1.59,2; 1500 m.: Bruusgaard 4.12,0; 5000 m.: Opheim 15.58; 110 m. tõkkeid: Larsen 16,0; 400 m. tõkkeid: Gulli 57,9; kaugus: S. Hansen 7.06; kõrgus: S. Hansen 1.85; kolmik: Hoff 14.29; teivas: Hoff 4 41; kuul: Mølster 24.55; ketas: Trandem 76.58; oda: Torp 96.23; vasar: Johnsen 40 22.

*

UNGARI ESIVÕISTLUSED.

100 m.: Gerö 10,9; 200 m.: Gerö 22,2 (rekord); 400 m.: Kurunczy 50,5; 800 m.:

Benedek 2.00,9; 1500 m.: Benedek 4.15,5; 5000 m.: Nemethy 16.04; 110 m. tõkkeid: Kovacz 1.70; 400 m. tõkkeid: Somfay 57,4; kaugus: Haluska 7.18 (rekord); kõrgus: Gaspar 1.80; kolmik: Ujfaluczky 13.83; teivas: Karlovits 3.45; kuul: Eördögh 13.64; ketas: Toldi 42.06; oda: Gyurko 56.42.

*

TSHEHO-SLOVAKIA ESIVÕISTLUSED.

100 m.: Skokan 11,4; 200 m.: Svoboda 23,4; 400 m.: Karel 53,2; 800 m.: Vohralik 2.06,3; 1500 m.: Vohralik 4.12,2; 5000m.: Nedobity 16.44,0; 10.000 m.: Sindler 34.25,0; 110 m. tõkkeid: Jandera 16,4; 400 m. tõkkeid: Karel 63,4; kuul: Ivo 12.64; ketas: Ivo 37.47; oda: Smelik 48.32.

*

PRANTSUS ESIVÕISTLUSED.

100 m. A. Mourlon 10,8; 200 m.: A. Mourlon 22,6; 400 m.: Féry 50,6; 800m.: Baranca 1.58.0; 1500 m.: Viriath 4.05,8; 3000 m.: Duquesne 8.48,0; 10.000 m.: Corlet 32 06,4; 110 m. tõkkeid: Sempe 15,8; 400 m. tõkkeid: Resal 57,2; kõrgus: Lewden 1.76; teivas: Vauthier 3.52; ketas: Beranger 40.00.

*

Charles Hoff,

Säadis hiljuti ilmarekordi tei-
vashüppes tagajärjega 4.21.

AUSTRIA ESIVÕISTLUSED.

100 m.: Rauch 11,3; 200 m.: Lederer 22,4; 400 m.: Schöner 52,1; 800 m.: Friebe 2.00,8; 1500 m.: Friebe 4.10.7; 5000 m.: Brunsen 16.09; 110 m. tõkkeid: Weilheim 17,0; kaugus: Wilhelm 6.50; kõrgus: Vettermann 1.75; teivas: Frits 3.40; kuul: Janausch 11.21; ketas Schwarzinger 36,00.

SOOME ESIVÕISTLUSED.

100 m.: Härö 11,1; 200 m.: Härö 22,6; 400 m.: Vilén 49,9; 800 m.: Nurmi 1.56,3 (rekord); 1500 m.: Rissanen 4.07,2; 5000 m.: Tala 15.24,4; 10.000 m.: Sipilä 32.24; 110 m. tõkkeid: Vilén 15,7; 400 m. tõkkeid: Vilén 57,2; kaugus: Tuulos 7,10; kõrgus: Tuulos 1.80; kolmik: Tuulos 14.79; teivas: Nikander 3.50; kuul: Ilomaa 13.58;

ketas: Niitymaa 42.09; oda: Ekqvist 60.75; vasar: Eriksson 44.98; raskus: Eriksson 9.46.

*

SAKSA ESIVÕISTLUSED.

100 m.: Houben 11,1; 200 m.: Houben 22,8; 400 m.: Renell 51,6; 800 m.: Peltzer 2.01,1; 1500 m.: Peltzer 4.07,9; 5000 m.: Bedarff 15.14,2 (rekord); 10.000 m.: Bedarff 32.49,8; 110 m. tõkkeid: Trossbach 15,7; 400 m.: Trossbach 57,4; kaugus: Schumacher 7.07; kõrgus: Huhn 1.74; teivas: Lehninger 3.70; kuul: Wenninger 14.06,5 (rekord); ketas: Steinbrenner 41.55; oda: Lüdecke 68.93.

*

HISPAANIA ESIVÕISTLUSED.

100 m.: Anetol 11,8; 200 m.: Anetol 24,0; 400 m.: Anetol 53,6; 800 m.: Pons 2.04,4; 1500 m.: Pons 4.22,0; 110 m. tõkkeid: Monier 17,0; kaugus: Artish 6.52; kõrgus: Elo segni 1.70; kolmik: Artish 12.85; teivas: Erice 3.35; kuul: Bisaguirre 11.24; ketas: Codespue 39.29; oda Jarelat 41.10.

*

INGLIS ESIVÕISTLUSED

andsid järgmisi tagajärgi: 100 yardi Liddell 9,7 (Inglis rekord), 220 yardi Liddell 21,6; 440 yardi Stevenson 49,6; 880 yardi Griffiths 1.56,6; 1 mail Stallard 4.21,6; 4 maili Blewitt 19.56,6; 120 y. tõkkeid Phillips 58,0; kaugus Abrahams 7.23; kõrgus Lewden (prantslane) 1.93; teivas Lewden 3.15; kolmik Odde 14.14; vasar Nokes 49.10; oda Dalrymple 45.35; kuul Barratt 11.95; ketas Mitchell 33.63; 2 mail steeple chase Hodge 11.36; 2 maili käik Watts 14.24.

*

M. ANDREESON

MEESTERAHVA RÄTSEPAÄRI

TALLINN, RATASKAEVU TÄN. 14.
KÕNETR. 17—54.

Spordi- ja mänguabinõude kauplus
Spordiait

Tallinn, Narva m. 19. Kõnetr. 5-59.

Spordi- ja mänguabinõude kauplus
Spordiait

Tallinn, Narva m. 19. Kõnetr. 5-59.

Arne Borg,
kuulus Rootsi ujaja. Säädis hiljuti
uue ilmarekordi 1000 mtr. ujumises
ajaga 14.11,7.

Edvin Carr,
Austraalia nobedam jooksja ja
Göteborgi võitja.

PRANTSUS — BELGIA

maavõistlus kergejõustikus lõppes eelmise
võiduga 77 punktiga 42 vastu. Paremad
tagajärjed: 100 m.: Murlon, 11,0; 200 m.:
Lorrain 23,4; 400 m.: Fery 51,2; 800 m ;
Guibaud 2.03,6; 1500 m.: Viriath 4.09,2;
5000 m.: Duquesne 15.32,6; 110 m. tõke-
tega: Bernard 16,2; kuul: Debour
12,26; ketas: Beranger 41.50; kaugus:
Guezile 670; kõrgus: Lewden 180; teivas:
Vathier 370.

*

AMEERIKAS

on tänavu neli meest visanud oda üle 61
meetri: Stores, Augier, Sorrenti ja Neufeld.
See senni nõrk olnud ala hakkab sääl
nähtavasti kiirelt edenema.

**KOPENHAAGENI SPARTA RAHVUSVA-
HELISED.**

Päale Göteborgi mängusid näidati taga-
sisõidul Kopenhaageni Sparta võistlustel
järgmisi paremaid tagajärgi: teivashüppes
Petersen, Daani, 3.90,5 (rekord); 800 mtr.
Paulen, Holland, 1.55,1; 2000 mtr. Ferrario;
Itaalia, 5.37,0.

*

UUS ILMAREKORD 500 MEETRIS.

Filadelfiast teatatakse, et Larry Brown
on jooksnud 500 mtr. 63,7 sek. Senine
ilmarekord oli rootslane Lundgreni oma 65,5.

*

PRANTSUSE REKORDID

odaviskes ja kolmikhüppes on säädnud
Ousmani ja Rousset tagajärgedega 55 26
ja 14.23.

TSHEHO-SLOVAKIA — AUSTRIA

maavõistlus kergejõustikus on lõppenud eelmise kasuks 67 punktiga 54 vastu. Paremad tagajärjed: 100 m.: Svoboda, Tsh., 11,2; kefas: Ivo, Tsh., 36,87; 400 m.: Svatonek, Austria, 52,2; kõrgus: Vettermann, Austria, 1,75; 110 m. tõkkeid: Weilheim, Austria, 15,8; teivas: Ivo, Tsh., 3 60; 800 m.: Gasser, Austria, 2.02,5; oda: Koczan, Tsh., 53.98; 5000 m.: Buhnsen, Austria, 16.08; kaugus: Sobotka, Tsh., 6.82; 5000 m. käik: Kühnel, Austria, 23.49; 1500 m.: Vohralik, Tsh., 420; kuul: Ivo, Tsh., 12.39.

*

A. Tammann,
tänavune Eesti meister
tennises.

V. Resev-Resel

Toompuiestee 19, Tallinn.

Kõnetraat 20-19

Soovitab: jalgpalle, jalgpalli saapaid, basket- ja volleypalle, võrke, rekete, tennisipalle, kettaid, odasid, kuule, trikoosid, naelkingi ja igasuguseid spordi ja võimlemise abinõusid.

Esitajad:

Pärnus, võiml. õp. F. Nordgren,	Lõuna tän. 14.
Rakveres, „ „	K. Lieberg,
Kuressaares, „ „	Tartu tän. 5.
Viljandis „ „	Elmik, gümn.
	Pihlak, „

Rätsepa tarvituste kauplus

S. S. Orloff,

S. Karja tän. 10,
Tallinnas,

soovitab spordimeestele
omast ladust:

hääd inglise ülikonna-, fraki-,
smokingi- ja voodririidet, kui ka
kõiksugu muid rätsepa tarvitusi

Järgmine number ilmub jalgpalli
erinumbrina.

Kõige parem sõber sportlastele

on

shokolaad,

*sest tema on sportlastega ühes enne ja pärast
--- wõistlust, kui ka wõistluse ajal. ---*

TARVITAJAD!

Kas olete järelemõetelnud, et ostes kaupu erakauplustest, Teie vabatahtliselt annate suure osa oma sissetulekust üksikute rikastamiseks?

Ainult siis on Teil võimalus majapidamises kokkuvõttes hoida ja kõik kasu elatustarbete ostust omale saada kui lähema tarvitajate- ehk majandusühisuse liikmeks astute ja kõik kaubad oma ühisusest ostate.

Ühistegelised ettevõtted on aidanud kaubahinnad allasuruda ja on alati valvel, et neid keegi ebaloomulikult kõrgendada ei saaks.

Ühisustele muretseb kaupu peajasjalikult otse valmistajatelt ühisuste oma suurkaubandusline ostu-müügi, oma tööstuse ja nõuande keskkohas

Eesti Tarvitajate Keskühisus

Tallinn, Viruvärava puistee 15.